

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE
ÎN EDUCAȚIE**

**CONCURSUL NAȚIONAL
DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/
CATEDRELOR VACANTE/ REZERVATE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA PENTRU
ARHITECTURĂ**

NOTA DE PREZENTARE

Programele pentru perfecționarea pregătirii de specialitate a cadrelor didactice urmăresc afirmarea de noi competențe profesionale prin aprofundarea unor concepte și orientări cu privire la educația pentru arhitectură înțeleasă ca activitate creativă specifică de formare în spirit larg, cultural a tinerei generații.

La examenul de ocupare a posturilor vacante în învățământul preuniversitar se au în vedere atât însușirea temeinică și completă a conținutului teoretic care vizează definirea procesului arhitectural, semnificațiile spațiului arhitectural și legile compoziției de arhitectură, cât și însușirea funcțiilor practice ale acestora, prin aspectele care vizează funcționalitatea, tehnica și tehnologia.

În evaluarea candidaților la concursul de titularizare sunt vizate următoarele aspecte:

- stăpânirea cunoștințelor generale din științele educației asimilate deja, cu accent pe aplicațiile lor practice (proiectare, strategii didactice, mijloace de învățământ, creativitate);
- aplicarea creativă a informațiilor din didactica specialității dobândite anterior și îmbogățite prin experiența de catedră (limbaj arhitectural și teoria spațiului arhitectural)
- preocupări de optimizare și ameliorare a mijloacelor de accesibilizare a conținutului programei școlare în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor;
- calitatea documentării privind cultura pentru arhitectură în școala actuală: mass-media, presă, publicitate, informarea la bibliotecă, etc.;
- demonstrarea unor capacități de descoperire a mijloacelor și căilor specifice de cultivare și stimulare a vederii în spațiu, a înțelegerii și reprezentării spațiului arhitectural și a creativității elevilor.

Obiectivele învățământului preuniversitar de arhitectură vizează:

- Înțelegerea spațiului arhitectural, însușirea tehnicilor de reprezentare și modelare în spațiul bi- și tridimensional, înțelegerea principiilor de compoziție spațială, a aspectelor referitoare la textură, materialitate, lumină, tipologii structurale și funcționale;
- Formarea capacității de a formula și a susține o idee în cadrul procesului de creație, însușirea expresiei „concept”, înțelegerea procesului creativ, astfel încât acesta să devină o activitate conștientă;
- Conștientizarea elevilor asupra responsabilității profesiei de arhitect, prin faptul că arhitectul creează și organizează spațiul, cu efecte de lungă durată, iar modul în care mediul construit este planificat, proiectat, realizat, utilizat, relaționat cu peisajul și întreținut are o influență definitorie, pe termen lung, asupra fiecăruia dintre noi;
- Cunoașterea patrimoniului arhitectural național și local, în context european, cu rol în definirea identității culturale individuale;
- Capacitatea elevilor de a lucra în echipă, de a colabora și împărtăși idei.

În perspectiva atingerii acestor obiective, caracterul integrator pentru disciplina arhitectură este dezvoltat în cadrul mai larg al demersului metodic, învățarea în domeniul arhitecturii vizând atât aspecte teoretice cât și de înțelegere și de reprezentare a spațiului arhitectural, punerea în aplicare a acestor conținuturi, îndeosebi în cadrul orelor de Atelierului de specialitate - Arhitectură, implicând, din partea profesorilor, motivații de inovare și descoperire a unor strategii, modalități tehnice, mijloace și forme active pentru formarea și dezvoltarea educației pentru arhitectură, a vederii în spațiu și stimularea creativității elevilor.

Acestea constituie obiectivul fundamental al îmbogățirii informației de specialitate, psihopedagogice și metodologice și criteriul evaluării prestației fiecărui cadru didactic, pe linia preconizată de reforma curriculară în curs de desfășurare în învățământul românesc de toate gradele, astfel încât beneficiarii acestuia să poată fi capacitați spre a fi la înălțimea așteptărilor societății secolului XXI, în contextul unei societăți culturale sustenabile.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC IN DOMENIUL ARIEI CURRICULARE ARTE – ARHITECTURĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

- Competențe în aplicarea unor principii și metode de comunicare educațională;
- Competențe în domeniul teoriei, metodologiei și practicii evaluării;
- Competențe în domeniul didacticii limbajului de specialitate;
- Competențe legate de afirmarea propriei personalități, dorința de evoluție individuală și profesională continuă;
- Competența în elaborarea unor proiecte de specialitate sau interdisciplinare, individuale și/sau comune;
- Competențe de a concepe curriculum la decizia școlii pe aria curriculară Arte – Arhitectură;
- Competențe în structurarea și argumentarea propriilor atitudini estetice față de fenomenul arhitectural;
- Competențe în utilizarea tehnologiilor informaționale specifice reprezentării spațiului arhitectural.

COMPETENȚE TRANSVERSALE

Competențe pentru dezvoltarea personală:

- Gândire structurată;
- Target pentru prestare optimă;
- Capacitate de autoevaluare a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele locului de muncă;
- Evaluarea corectă a resursei timp;
- Personal branding;

Managementul resursei umane / a clasei de elevi:

- Capacități de team building;
- Managementul performanței;
- Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă pe diverse paliere ierarhice;

Leadership:

- Management strategic;
- Planificare;
- Motivarea și antrenarea grupului de lucru / clasei de elevi.

I. TEMATICA DE SPECIALITATE

A. TEORIA ȘI ESTETICA ARHITECTURII

1. Definirea arhitecturii ca obiect, fenomen, activitate

Procesul istoric de definire a arhitecturii.

2. Spațiul existențial și spațiul arhitectural

2.a. Nivelurile spațiului existențial, nivelurile spațiului arhitectural și interacțiunile dintre acestea la nivel geografic, peisager, urbanistic, de obiect arhitectural. Influența elementelor de mediu: climă, apă și teren asupra spațiului arhitectural. Conformarea volumetrică, soluții constructive, materiale de construcții utilizate în arhitectura vernaculară. Conceptul de dezvoltare durabilă în arhitectură.

2.b. Reinterpretări ale arhitecturii vernaculare prin prisma tehnologiilor și inovațiilor din prezent: ventilare naturală, acoperiș verde, turnuri de ventilație, clădiri cu emisie redusă de carbon,

performanța energetică – NZEB, casa inteligentă, BMS – de la smart building la smart city. Aplicații contemporane și studii de caz.

2.c. Date fundamentale ale spațiului arhitectural. Organizare și compoziție. Elemente de morfologie în analiza spațiului arhitectural. Principii de compoziție în arhitectură și în urbanism. Măsura exterioară, interioară, măsura absolută. Scară, raport, proporții. Lumină și culoare în spațiul arhitectural. Metode de reprezentare tri- și bidimensională a spațiului arhitectural. Noțiuni de estetică urbană, estetică arhitecturală.

2.d. Conținut, formă și funcțiune. Teoria locuirii. Teoria programelor de arhitectură. Condiții optime ale confortului interior față de particularitățile funcționale și psihofiziologice ale omului: zonificare, scară modulară, adaptabilitate și flexibilitate spațială.

2.e. Interpretarea tehnică a spațiului arhitectural. Rolul materialelor de construcție în evoluția structurii spațiului arhitectural și a anvelopei clădirii. Materiale de construcție durabile. Relațiile dintre caracteristicile spațiale, constructive și funcționale ale diferitelor programe de arhitectură.

2.f. Rolul structurilor și formelor naturale în organizarea formei și structurii spațiului arhitectural și urban. Structuri compoziționale organizate pe baza raportului armonice al secțiunii de aur. Noțiuni de bionică și biomimetică.

2.g. Noțiuni de arhitectură a spațiului public urban. Arhitectura spațiului stradal. Tipuri de spații urbane: spațiul public, semi-public, spațiul privat.

2.h. Arhitectura contemporană și urbanismul - tendințe, tehnici, materiale. Arhitectura adaptabilă - noi utilizări ale materialelor cunoscute – fațade ventilate, cinetice. Materiale “smart”, materiale reciclabile – tehnologii constructive.

2.i. Urbanizare, regenerare urbană, reconversie urbană, patrimoniul industrial, implicarea comunităților în planificarea urbană – planificarea urbană colaborativă, intervenții în zone cu valoare istorică. Restaurarea spațiului urban. Strada - spațiul de coexistență a diferitelor tipuri de mobilități, schema stradală. Modalități de fluidizare și accesibilizare.

2.j. Contextul social-economic-actual. Problematika rezidențialului urban contemporan. Rezidențialul urban în România ultimelor decenii.

B. ISTORIA ARHITECTURII UNIVERSALE ȘI ROMÂNEȘTI

1. *Arhitectura Egiptului Antic*. Geneză, caracteristici, programe de arhitectură specifice, principii de compoziție spațială, decorație și monumente reprezentative.

2. *Arhitectura Greciei Antice*. Geneza arhitecturii grecești, ordinele clasice de arhitectură, corecțiile optice, principii de modulare și proporționare, programe de arhitectură specifice.

3. *Arhitectura Romei Antice*. Sisteme constructive specifice, programe de arhitectură, tipologii planimetrice și principii de compoziție spațială.

4. *Arhitectura bizantină*. Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii bizantine. Principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, simbolistica spațiului arhitectural, decorația interioară și exterioară.

5. *Arhitectura preromanică și arhitectura romanică*. Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii preromanice și a celei romanice. Programe de arhitectură, principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, decorația interioară și exterioară. Sisteme structurale specifice. Spații urbane medievale.

6. *Arhitectura gotică*. Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii gotice. Programe de arhitectură specifice, principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, simbolistica spațiului arhitectural, decorația interioară și exterioară. Sisteme structurale specifice. Spații urbane gotice.

7. *Arhitectura renașcentistă*. Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii renașcentiste. Principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, simbolistica spațiului arhitectural, decorația interioară și exterioară. Spații urbane renașcentiste.
8. *Arhitectura barocă și barocul postbizantin - arhitectura brâncovenească*. Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii baroce. Principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, simbolistica spațiului arhitectural, decorația interioară și exterioară. Spații urbane baroce.
9. *Stilurile 1900*. Surse și invarianți pentru Stilurile 1900. Arhitectura neoromânească în context european. Art Deco. Caracteristici și monumente reprezentative. Art Deco în România.
10. *Arhitectura modernă*. Arhitectura inginerilor. Stilul internațional, funcționalismul și arhitectura organică. Arhitectura modernă în România.
11. *Evoluția conceptelor de organizare spațială a orașelor, funcțiile orașului* – centrul/centrele de interes, promovarea elementelor valoroase din contextul existent- repere iconice, conectivitate și accesibilitate. Rezidențialul urban de la Revoluția Industrială până la mijlocul sec. al XX-lea.
12. Orașele în secolul al XX-lea, urbanismul progresist, Charta de la Atena – orașul coerent.

BIBLIOGRAFIE

Teoria și estetica arhitecturii; Istoria arhitecturii universale și românești

1. Addington, D. Michelle; Schodek, Daniel, *Smart Materials and Technologies For the Architecture and Design Professions*, Editura Oxford: Arhitectural Press, 2005
2. Alexander, Christopher, *Notes on the Synthesis of Form*, Cambridge Mass, Harvard University Press, 1986
3. Arnheim, R., *Dynamique de la forme arhitecturale*, Architecture & Recherches, Pierre Mardaga, 1982
4. Arnheim, R., *Artă și percepție vizuală*, Editura Meridiane, 1982
5. Argan, Giulio Carlo, *Arta Modernă*, Editura Meridiane, 1985
6. Benevolo, Leonardo, *Storia della Città*, Laterza, 1982
7. Benevolo, Leonardo, *Orașul în istoria Europei*, Editura Polirom, 2003
8. Blake, Pieter, *Mies van der Rohe, Architecture and Structure*, Pelikan Book, 1990
9. Cervera, Rosa, Pioz, Javier, *Bionic Architecture: Learning from Nature*, Ginkgo Press, 2017
10. Ching, Francis D.K., *Form, Space and Order*, John Willey et Sons, Inc, 2007
11. Constantin, Paul, *Culoare – Artă – Ambient*, Editura Meridiane, 1979
12. Constantin, Paul, *Arta 1900 în România*, Editura Tehnică, 1988
13. Criticos, Mihaela, *Art Deco sau Modernismul bine temperat*, Editura Simetria, 2010
14. Curinschi - Vorona Gh., *Introducere în Arhitectura comparată*, Editura Tehnică, 1991
15. Damian, Ascanio, *Le Corbusier*, Editura Meridiane, 1969
16. Enache, M., Ionescu, I., *Geometrie descriptivă și perspectivă*, Editura Didactică și Pedagogică, 1983
17. Evenson, Thomas Thus, *Archetypes in architecture*, Norwegian University Press, 1991
18. Faure, E., *Istoria artei*, vol. I-V, Ed. Meridiane, București, 1970
19. Fletcher, Banister, *A History of Architecture*, Londra, Batsford LTD, 1956

20. Frampton, Kenneth, *Studies in Tectonic Culture, The Poetics of Construction in Nineteenth and Twentieth Century Architecture*, Chicago, Illinois, MIT Press, 2001
21. Frampton, Kenneth, *Modern Architecture: A Critical History*, New York, Oxford University Press, 1980
22. Focillon, H., *Viața formelor*, Editura Meridiane, 1977
23. Geddes, Patrick, *Cities in Evolution*, Williams & Norgate, 1915
24. Hall, Peter, *Cities Of Tomorrow – Third Edition*, Blackwell Publishing, 2014
25. Hebel Dirk E., Wisniewska, Marta H., Heisel, *Building from Waste: Recovered Materials in Architecture and Construction*, Birkhäuser, 2014
26. Hertzberger Herman, *Lessons for Students in Architecture*, 010 Publishers, Rotterdam, 2009
27. Giedion, Siegfried, *Space, Time, Architecture*, Massachussets, Harvard University Press, 1967
28. Gill, Robert, W., *Manual of Rendering with Pen and Ink*, Thames and Hudson, 1979
29. Gheorghiu, A., *Proporții și trasee geometrice în arhitectură*, Ed. Tehnică, 1991
30. Gombrich, E.H., *O istorie a artei*, Ed. Meridiane, București, 1975.
31. Ionescu, Grigore, *Arhitectura populară în România*, Editura Meridiane, 1971
32. Ionescu, Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, Editura Academiei, 1982
33. Ionescu Grigore, *Arhitectura românească. Tipologii, creații, creatori*, Editura Tehnică, 1986
34. Iliu, Liana, *Orașul grădină și evoluția conceptului*, Editura Universitară “Ion Mincu”, București, 2005
35. Iurov, C., *Arhitectura bionică*, Editura Tehnică, 1985
36. Jenks, Charles and Baird, George, *Theories and Manifestoes of Contemporary Architecture*, London, Academy Editions, 1997
37. Joja, C., *Actualitatea tradiției arhitecturii românești*, Editura Tehnică, 1984
38. Joja, C., *Arhitectura românească în context european*, Editura Tehnică, 1989
39. Kurokawa, Kisho, *Architecture de la Symbiose*, Electa Moniteur, 1987
40. W.M.C. Lam, *Sunlighting as Formgiver for Architecture*, Van Nostrand Reinhold Company, 1986
41. Licklider, H., *Scara arhitecturală*, Editura Tehnică, 1973
42. Laurian, Radu, *Probleme de estetica orașelor*, Editura Tehnică, 1965
43. Melicson, M., *Arhitectura Modernă*, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1975
44. Michelis, P., A., *Estetica arhitecturii*, Editura Meridiane, 1982
45. Moughtin, Cliff, *Street and Square*, Butterworth Architecture, Oxford, 1992
46. Meiss, Pierre von, *De la form au lieu*, Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, Suisse, 1986
47. Moos, Stanislau von, *Le Corbusier, l'Architecte et son mythe*, Horizons de France, 1971
48. Moussavi, Farshid, *The Function of Form*, Actar, Harvard University Graduate School of Design, 2009
49. Müller, Dominique Gauzin, *Sustainable Architecture and Urbanism*, Birkhäuser, 2001
50. Nemțeanu Ruxandra, *Vila în stil neoromânesc, expresia căutărilor unui model autohton în locuința individual urbană*, Editura Simetria, 2014
51. Neufert, Ernst, *Manualul Arhitectului – elemente de proiectare și de construcție*, Alutus, 2004
52. Ochinciuc, C., *Conceptul dezvoltării durabile în arhitectură. Proiectarea integrată*, Editura Universitară “Ion Mincu”, 2002

53. Padovan, Richard, *Proportion – Science, Philosophy, Architecture*, Spon Press, London and New York, 1990
54. Panchyk, K., *Solar interiors*, Van Nostrand Reinhold Comp., 1984
55. Patrulius, Radu, *Locuința în timp și spațiu*, Editura Tehnică, 1975
56. Patrulius, Radu, *Horia Creangă, Omul și opera*, Editura Tehnică, 1980
57. Păun, Silvia, *Valoarea arhitecturii autohtone*, Ed. Per Omnes Artes, București, 2003
58. Pevsner, Nikolaus, *The sources of Modern Architecture*, Penguin Books, 1966
59. Radian, H., R., *Cartea proporțiilor*, Editura Meridiane, 1981
60. Rățoiu, Lucian-Cristian, *Restaurarea monumentelor istorice. Concepte, teorii, practici*, Editura ACS, Colecția Științific, 2021
61. Risselada, Max, (ed.), *Raumplan versus Plan Libre- Adolf Loos / Le Corbusier*, 010 Publishers, Rotterdam, 2008
62. Săsărman, Gheorghe, *Funcțiune, Spațiu, Arhitectură*, Editura Meridiane, 1979
63. Scherr, R., *The Grid: Form and process in Architectural Design*, USA Books, 2001
64. Schultz, Christian Norberg, *Paysage, Ambiance, Architecture*, Liege, Pierre Mardaga 1979
65. Schultz, Christian Norberg, *La Signification dans l'Architecture Occidentale*, Liege, Pierre Mardaga 1977
66. Schultz, Christian Norberg, *Existence, Space and Architecture*, London, Studio Vista 1971
67. Sitte, Camillo, *Arta construirii orașelor*, Editura Tehnică, 1992
68. Steele, James, *Ecological Architecture*, Thames and Hudson, 2005
69. Tănăsescu, A., *Geometrie descriptivă, perspectivă, axonometrie*, Editura Didactică și Pedagogică, 1983
70. Teodoru, Horia, *Perspectiva*, Ed. Meridiane, 1968
71. Trișcu, Aurelian, *Spații urbane pietonale*, Arta Grafică, 1985
72. Vătășianu, Virgil, *Istoria Artei Europene*, vol I și vol. II, Editura Didactică și Pedagogică, 1967
73. Vătășianu, Virgil, *Istoria Artei Europene, Arta din perioada Renașterii*, Editura Meridiane, 1972
74. Trișcu, A., *Spații urbane pietonale*, IP Arta grafică, 1985
75. Vasilescu, Sorin, *Arhitectura Modernă*, Editura Universitară “Ion Mincu”, București, 1992
76. Vianu, T., *Opere – vol 6, Estetica*, Ed. Minerva, București, 1976 și vol. 7, *Studii de estetică*, Ed. Minerva, București, 1978
77. Voiculescu, Sanda, *Arhitectură antică și medievală*, Editura Universitară “Ion Mincu”, București, 1986
78. Voitec Dordea, Mira, *Renașterea și Barocul*, Editura Universitară “Ion Mincu”, București, 1988
79. Wetson, Richard, *Alvar Aalto*, Phaidon, 2001
80. Wetson, Richard, *Materials, Form and Architecture*, Laurence King Publishing, 2008
81. Yglesias, Caren, *The Innovative Use of Materials in Architecture and Landscape Architecture: History, Theory and Performance*. Editura McFarland & Company, Incorporated Publishers, 2014
82. Zevi Bruno, *Cum să înțelegem arhitectura*, Editura Tehnică, 1969
83. **** *București. Anii 1920 – 1940. Intre Avangardă și Modernism*, Editura Simetria, 1994
84. **** *Gândirea estetică în arhitectura românească*, Editura Meridiane, 1983

II. DIDACTICA SPECIALITĂȚII

1. Procedee de metodica perfecționării și comunicării dintre profesor și elev în faza de inițiere în cultura de arhitectură (limbajul specializat și orientarea percepției vizuale și a raționamentelor logice în prelucrarea informațiilor).
2. Metode de transmitere și interpretare a ansamblului de coduri ale limbajului profesional în predarea cunoștințelor teoretice de arhitectură.
3. Metode de predare a programelor de arhitectură în cadrul orelor de atelier sau la materiile teoretice – formularea problemei (temă), formularea soluției (interpretarea datelor de temă), concretizarea soluției (metodologia), înțelegerea soluției (răspunsul optim funcțional, stilistic și spațial-volumetric).
4. Modernizarea mijloacelor de instruire-învățare utilizate la materiile teoretice și practice din domeniul arhitectural.
5. Mijloace de învățământ – adaptarea acestora la tipul lecției și integrarea lor în procesul de instruire a elevilor.
6. Căi și mijloace de convertire a experiențelor de percepție și controlul spațiului real prin noțiuni de desen, geometrie descriptivă și perspectivă și de proiectare cu ajutorul calculatorului, în formarea capacităților conceptual – proiective ale elevilor. Problematika reprezentării și sugerării spațiului tridimensional, prin diferite mijloace de expresie valorică. Aspecte psihopedagogice și metodice ale formării deprinderilor de percepere în spațiu. Eficiența diferitelor metode și procedee de reprezentarea spațiului arhitectural prin studiu după natură în școală și pe teren.
7. Procedee și metode specifice pe baza cărora pot fi analizate și interpretate experiențele elevilor în domeniul arhitecturii.
8. Metode diferențiate utilizate în instruirea elevilor în raport cu structurile cognitive sau cele intuitiv-originare sau a elevilor cu aptitudini deosebite.
9. Metode de evaluare (aplicații, verificări) ale calității informației pe care elevii și-au însușit-o în procesul instruirii în cultura de arhitectură.
10. Rolul evaluării, funcțiile acesteia corelate cu urmărirea obiectivelor educaționale, obiectivele generale, specifice și dezvoltarea competențelor elevilor în învățarea disciplinelor tehnice.
11. Proiectarea didactică – planificarea unității de învățare, calendaristică anuală și pe module; proiectul didactic, fișa de lucru, instrumente de evaluare, bareme de evaluare, fișa de progres școlar, planul de măsuri remediale.
12. Metode de conexarea domeniului arhitecturii la celelalte discipline care circumscriu aria culturii generale sau de specialitate a elevilor.
13. Metode de promovarea și aplicarea cunoștințelor, acumulate prin instruire, în practica de specialitate.
14. Spațiul muzeal și expozițional și proiectele de documentare și studiu în teren, ca resursă complexă de acumulare de cunoștințe de specialitate, analiză, interpretare și creație.

BIBLIOGRAFIE

Didactica specialității

1. Amabile, Teresa M., *Creativitatea ca mod de viață*, Ed. Stiință & Tehnică, București, 1997;
2. Antonesei, L., *Introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și transdisciplinare ale educației*, Ed. Polirom, Iași, 2002
3. Ciucescu, Doru, *Didactica disciplinelor tehnice*, Editura Didactică Și Pedagogică R.A., 2009

4. Cristea, M., *Sistemul educațional și personalitatea. Dimensiunea estetică*, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1995.
5. Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, 1996
6. Cucoș, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivat și gradele didactice*, Editura Polirom, 1998
7. Gagne, R., Briggs, S., J., *Principii de design ale instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, 1977
8. Gagne, R., *Condițiile învățării*, Editura Didactică și Pedagogică, 1975
9. Gagnier, Jacques, *Les lycees du futur*, L'Harmattan, 1991
10. Hardy, Tom (ed.), *Art Education in a postmodern world*, Intellect Books, Bristol, 2006
11. Landsheere V. de, Landsheere G. de, *Definirea obiectivelor educației*, Editura Didactică și Pedagogică, 1977
12. Meiss, Pierre von, *De la cave au toit. Temoignage D'un enseignement d'architecture*, Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, 1991
13. Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Științifică, 1990
14. Nicola, I., *Tratat de pedagogie școlară*, EDP, 1996
15. Nițucă, Costică; Stanciu, Tudor, *Didactica disciplinelor tehnice*, Editura Performantica, 2006
16. Piaget, J., *Biologie și cunoaștere*, Editura Dacia, Cluj, 1971
17. Roco Mihaela, *Creativitate și inteligență emoțională*, Ed. Polirom, Iasi, 2004;
18. Stan, Emil, *Pedagogie postmodernă*, Ed. Institutul European, Iasi, 2003;
19. Stan, Emil, *Managementul clasei*, Ed. Aramis, Bucuresti, 2003;
20. Toma, Iulian - Dalin, *Muzeul contemporan. Programe educaționale*, Ed. Institutul European, Iasi, 2007;
21. Toma, Steliana, *Curs de pedagogie*, Institutul de Construcții, București, 1991
22. **** *Teorii ale limbajului. Teorii ale învățării*, Editura Politică, București, 1988

NOTĂ:

Sunt obligatorii documentele școlare reglatoare în vigoare: planuri-cadru, programe școlare și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar în anul susținerii concursului.